

**Uchwała w sprawie nadania dr. Mateuszowi Hoholowi stopnia doktora
habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia,
podjęta przez komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia
postępowania habilitacyjnego**

Postępowanie w sprawie nadania dr. Mateuszowi Hoholowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych (dyscyplina: psychologia) prowadzone było zgodnie z przepisami ujętymi w:

- ❑ *Ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. Poz. 1668);
- ❑ *Ustawie z dnia 30 sierpnia 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. Poz. 1669);
- ❑ *Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych* (Dz. U. poz. 1818);
- ❑ *Komunikacie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 9 lutego 2021 r. Załącznik: Wykaz czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych wraz z przypisaną liczbą punktów;*
- ❑ *Uchwale nr 87/IX/2019 z dnia 25 września 2019 r. Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego w sprawie procedury postępowań o nadanie stopni naukowych na Uniwersytecie Jagiellońskim (Załącznik nr 1 zaktualizowany 24 lutego 2021r.).*

Komisja powołana została w trybie przedstawionym w przywołanych powyżej ustawach i załączniku do uchwały Senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego. W jej skład wchodziły następujące osoby:

- prof. dr hab. Bogdan Zawadzki (Uniwersytet Warszawski) – przewodniczący,
- dr hab. Magdalena Senderecka, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński) – sekretarz,
- dr hab. Maciej Haman, prof. UW (Uniwersytet Warszawski) – recenzent,
- dr hab. Paweł Łupkowski, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – recenzent,
- prof. dr hab. Joanna Rączaszek-Leonardi (Uniwersytet Warszawski) – recenzentka,
- dr hab. Mariusz Urbański, prof. UAM (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) – recenzent,
- dr hab. Eligiusz Wronka, prof. UJ (Uniwersytet Jagielloński) – członek Komisji.

Komisja habilitacyjna wzięła pod uwagę:

I. Spełnienie wymogów ustawowych:

1. Posiadanie doktoratu z określonej dziedziny;
2. Osiągnięcie naukowe;
3. Aktywność naukową .

II. Omówiła także:

Osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne.

Podstawą sformułowanych przez komisję ocen w.w. dokonań wymienionych były:

- ✓ osiągnięcie naukowe Habilitanta, którym jest monografia: *Foundations of geometric cognition*. London–New York: Routledge (rok wyd. 2020, ss. 188) [Poziom II w wykazie wydawnictw MNiSW – 200/300 punktów];

- ✓ zestawiony przez Habilitanta wykaz publikacji i pozostałych form aktywności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej;
- ✓ sporządzony przez Habilitanta autoreferat;
- ✓ sporządzone przez Recenzentów oceny osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych Habilitanta.

Posiedzenie komisji odbyło się dnia 23 marca 2021 r. – zdalnie, za pomocą środków elektronicznych (platformy Microsoft Teams). Zdalne posiedzenie komisji habilitacyjnej było zorganizowane i koordynowane przez sekretarza komisji. Obecni byli wszyscy członkowie komisji. W spotkaniu uczestniczyli także w charakterze obserwatorów - zgodnie z uchwałą Senatu UJ - członkowie Rady Dyscypliny Psychologia.

Posiedzenie komisji przebiegało w dwóch fazach.

W pierwszej fazie [kolokwium habilitacyjne] komisja poprosiła Habilitanta, aby przedstawił swoje osiągnięcia habilitacyjne, zaś później członkowie komisji zadawali pytania, na które Habilitant udzielił odpowiedzi. Ta faza postępowania została przez sekretarza komisji zaprotokołowana.

Druga faza postępowania komisji nie była dostępna Habilitantowi. Był jednak poinformowany przez przewodniczącego, że po zakończeniu pracy komisji zostanie poinformowany o wynikach głosowania nad uchwałą.

W drugiej fazie postępowania komisja dokonała: (a) szczegółowej oceny osiągnięcia naukowego oraz dodatkowego dorobku Habilitanta (b) omówiła Jego dorobek organizacyjny, dydaktyczny i związany z popularyzacją nauki, a następnie podjęła uchwałę w przedmiocie wystąpienia do Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Jagiellońskiego o nadanie Habilitantowi stopnia naukowego doktora habilitowanego. Ta faza postępowania również została przez sekretarza komisji zaprotokołowana.

UCHWAŁA

Biorąc pod uwagę przedstawiony przez Habilitanta autoreferat, osiągnięcia naukowe oraz przedstawione przez Recenzentów opinie, a także przeprowadzoną dyskusję, komisja podjęła uchwałę o wystąpieniu do Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Jagiellońskiego o nadanie dr. Mateuszowi Hoholowi stopnia naukowego:

doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie psychologia.

Uchwała zapadła stosunkiem głosów: 7 TAK, 0 NIE, 0 wstrzymujących się

Głosowanie miało charakter jawny. Habilitant nie wnioskował o przeprowadzenie głosowania w trybie tajnym. Podjęta przez komisję habilitacyjną uchwała ma dla Rady Dyscypliny Psychologia Uniwersytetu Jagiellońskiego status opinii.

UZASADNIENIE

Sylwetka zawodowa Habilitanta

Doktor Mateusz Hohol ukończył studia wyższe na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie w 2010 r., uzyskując dyplom magistra z wyróżnieniem. Na tym samym Wydziale już w 2013 r. uzyskał stopień doktora nauk społecznych w zakresie filozofii, także z wyróżnieniem, na podstawie rozprawy zatytułowanej „*Struktura teorii neurokognitywnych*”. W latach 2013-15 był zatrudniony na stanowisku asystenta na Wydziale Filozoficznym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, a następnie w latach 2015-2018 na stanowisku adiunkta w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie. Od roku 2018 do chwili obecnej jest zatrudniony w Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych Uniwersytetu Jagiellońskiego, na etacie naukowym, w dziedzinie nauki społecznej w dyscyplinie psychologia. Zainteresowania naukowe Habilitanta ewoluowały w czasie jego kariery zawodowej od zagadnień filozoficznych (w szczególności filozofii umysłu i filozofii nauki o poznawaniu) do zagadnień związanych z poznaniem matematycznym. Główne obszary zainteresowań Habilitanta w okresie po doktoracie dotyczą poznania numerycznego, ujętego w pracach stanowiących „pozostałe osiągnięcia naukowo badawcze” oraz poznania geometrycznego, które stanowiło przedmiot monografii będącej „głównym osiągnięciem habilitacyjnym”, a także zagadnień z zakresu filozofii nauki oraz metateoretycznych (struktura teorii i wyjaśnień w kognitywistyce).

Ocena osiągnięcia naukowego

Osiągnięcie naukowe Habilitanta to monografia *Foundations of geometric cognition*. London–New York: Routledge (rok. wyd. 2020, ss. 188). Osiągnięcie naukowe uzyskało cztery oceny pozytywne, wystawione przez Recenzentów, których kompetencje naukowe odpowiadają kryteriom, o których mówi art. 221 ust. 4 *ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*.

Oceny recenzentów

Dr hab. Maciej Haman

Przedmiotem dzieła jest koncepcja poznania geometrycznego, systematyzująca i integrująca wyniki badań nad umysłową reprezentacją przestrzeni i przetwarzaniem abstrakcyjnych pojęć matematycznych. Monografia znacząco wykracza poza tezy przedstawione w publikacjach innych autorów, stanowiąc istotny wkład do toczących się dyskusji. Jest to tym bardziej istotne, że rozprawa ma charakter teoretyczny i nie zawiera nowych wyników badań empirycznych. [...] Pod terminem „poznania geometrycznego” autor rozumie „psychologiczne uwarunkowania przetwarzania, przyswajania i tworzenia struktur geometrycznych (przede wszystkim euklidesowych)”. Jako zjawisko wyjaśniane przez różne działy psychologii i dyscypliny pokrewne jest więc traktowana sama geometria, ale rozumiana jako składnik i/lub wytwór aktywności (umysłowej i kulturowej) człowieka, co habilitant jednoznacznie deklaruje we wprowadzeniu do monografii i w autoreferacie. Wymaga to bardzo mocnego podkreślenia, bo istotnie determinuje to sposób oceny przedstawionego dzieła i dorobku naukowego habilitanta. Przedmiotem dociekań współczesnej psychologii są zachowania człowieka i czynniki leżące u ich podstaw.

Struktury geometryczne nie są „zachowaniem”. Są natomiast pewnym formalnym systemem reprezentacji (lub opisu) otoczenia, w którym człowiek się znajduje i działa, które mogą (zinternalizowane jako struktury umysłowe) tworzyć się w wyniku działania człowieka i mogą determinować zachowanie człowieka, np. orientowanie się w otoczeniu i poszukiwanie drogi do celu, lub rozpoznawanie przedmiotów. To rozróżnienie pokazuje, że praca nie jest strictly psychologiczna, ale typowo kognitywistyczna, gdzie kognitywistyka rozumiana jest jako interdyscyplinarny program naukowy ukierunkowany na zrozumienie funkcji umysłu, jako systemu reprezentującego, przetwarzającego i przekształcającego informacje oraz jego architektury obliczeniowej i biologicznej (zwłaszcza neuronalnej). Zrozumienie otoczenia kulturowego oraz ewolucji biologicznej w tym programie może być także kluczowe, ponieważ funkcje umysłu kształtowały się jako adaptacje (biologiczne) w toku ewolucji. Zarazem ewolucja funkcji umysłu była jednym z uwarunkowań wykształcenia się kultury ludzkiej (oraz zróżnicowania kultur). Z kolei kultura (wraz z językiem), ze względu na swój kumulatywny charakter, zaczęła w istotnym stopniu kształtować nowe funkcje umysłu. [...] Tezy przedstawionej do oceny monografii oparte są w największym stopniu o wyniki badań prowadzonych współczesnymi metodami psychologii eksperymentalnej, choć habilitant odwołuje się także do osiągnięć etologii, neurobiologii, pedagogiki, matematyki, filozofii i historii nauki (przy czym nie jest to lista wyczerpująca). W tej sytuacji złożenie wniosku o nadanie stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia wydaje się w pełni uzasadnione. Oceniając jednak znaczenie dla nauki przedstawionego osiągnięcia, nie można tej oceny zawężyć do wąsko rozumianych zagadnień psychologii. W dalszej części Recenzent formułuje szereg uwag krytycznych, przyjmując za podstawę cztery dezyderaty przedstawione w monografii i oceniając, na ile autorowi udało się zrealizować program badawczy przez nie wyznaczony. Krytykuje ponadto problematyczne definiowanie niektórych pojęć czy brak pogłębionej interpretacji innych teorii, a także brak uwzględnienia dowodów, które pochodzą z badania nie tylko funkcjonowania neurotypowych dorosłych we w miarę standardowych sytuacjach, ale także badań z udziałem dzieci w trakcie nabywania danego systemu pojęciowego oraz do badań z udziałem przedstawicieli populacji atypowych, z ograniczonymi możliwościami sensorycznymi lub motorycznymi, lub specyficznymi deficytami genetycznymi (np. osób niewidomych lub głuchoniemych od urodzenia) czy badań porównawczych, z udziałem innych gatunków lub badań z wykorzystaniem „wirtualnych lezji” metodami farmakologicznymi czy z użyciem przezczaszkowej stymulacji magnetycznej (TMS) o niskiej częstotliwości. [...] W konkluzji Recenzent stwierdza, że po zapoznaniu z całością przedstawionej do oceny monografii i pomimo przedstawionych uwag krytycznych i wykorzystania w przedstawionych w monografii dociekaniach naukowych metod wykraczających poza typowe metody psychologiczne, stanowi ona znaczny wkład w rozwój psychologii poznawczej (jako części szerszego projektu kognitywistycznego).

Dr hab. Paweł Łupkowski

Celem obranym przez Kandydata jest opracowanie w monografii koncepcji poznania geometrycznego, czy też dokładniej - opracowanie teorii poznawczych podstaw geometrii euklidesowej. [...] Treść ułożona jest w cztery rozdziały, z których każdy rozpoczyna się wprowadzeniem, a kończą podsumowaniem najważniejszych poruszonych treści i poczynionych ustaleń. Z uwagi na wymagającą naturę rozważań i wielość przytaczanych koncepcji oraz wyników badań takie rozwiązanie bardzo

ułatwia lekturę. W dalszej części Recenzent charakteryzuje i ocenia poszczególne rozdziały monografii, podkreślając zarówno systematyczność przedstawionych analiz, jak też oryginalność propozycji Autora. [...] Kandydat przedstawia bardzo szeroko zakrojone opracowanie koncepcji i wyników badań empirycznych dotyczących poznania geometrycznego. Mamy więc do czynienia z systematyzacją oraz próbą opracowania spójnej ramy teoretycznej, która ma być pomocna w projektowaniu dalszych badań empirycznych. Zasadne wydaje się pytanie na ile kompletna jest ta proponowana rama teoretyczna. Warto podkreślić, że Autor jest świadomy pewnych ograniczeń proponowanych rozwiązań i wskazuje, że w dużej mierze są one konsekwencją stosunkowo jeszcze niewielkiej liczby prowadzonych badań empirycznych (szczególnie w zakresie badań mózgu). Szkoda jedynie, że proponowane badania empiryczne, których idea wprost zakorzeniona jest w ustaleniach Autora nie zostały tak precyzyjnie przedstawione w samej książce, a znalazły się dopiero w Autoreferacie (s. 26). Rozumiem jednak, że koncepcja tych badań rozwija się z czasem (co widać na podstawie omawianych w dalszej części artykułów Kandydata). [...] W mojej opinii omawiana monografia stanowi wyczerpujący przegląd i systematyzację badań oraz stanowisk dotyczących poznania geometrycznego. Zawiera także dobrze uargumentowane i interesujące autorskie rozstrzygnięcia dotyczące tego poznania. Praca ma szansę stać się punktem wyjścia dla dalszych badań nad tym zagadnieniem (zarówno teoretycznych jak empirycznych). Warto też podkreślić, że pomimo dość krótkiej obecności książki na rynku, wyniki w niej przedstawione zostały już wykorzystane w dwóch opublikowanych w 2020 roku pracach. W konkluzji Recenzent stwierdza, że osiągnięcie naukowe spełnia wymagania ustawowe dla przyznania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Prof. dr hab. Joanna Rączaszek-Leonardi

Monografia jest spójnym dziełem, którego głównym celem jest przegląd i autorska systematyzacja wyników prac teoretycznych i empirycznych dotyczących poznania geometrycznego, oraz zaproponowanie podejścia do poznania geometrycznego na gruncie teorii kognitywnej. Główną tezę pracy jest to, że podstawowe (wrodzone) zdolności przestrzenno-wzrokowe nie wystarczą do wyjaśnienia natury i istnienia poznania geometrycznego w postaci, w jakiej występuje ono u współczesnego człowieka. Przedstawia przekonującą „historię poznawczą” tej zdolności, według której kulturowa ewolucja poznania geometrycznego wymagała pojawienia się szczególnych rodzajów procesów abstrakcji i form myślenia. Te z kolei były możliwe dzięki użyciu artefaktów kulturowych: diagramów i profesjonalnego języka matematycznego, splecionych ze specyficznymi formami praktyk kulturowych. Co ciekawe, według autora, oba te artefakty kulturowe – przestrzenny i symboliczny – były konieczne do tego by poznanie geometryczne uzyskało swoją dojrzałą formę. Dzięki doświadczeniu z tymi artefaktami, podstawowe zdolności, które pozwalają nam nawigować w środowisku oraz rozpoznawać złożone kształty, krystalizowały się stopniowo w coraz bardziej abstrakcyjne, a jednocześnie rygorystycznie sformalizowane, sposoby myślenia. Dzięki zaś publicznej dostępności artefaktów, proces tej krystalizacji mógł mieć naturę rozproszoną, polegającą na tym, że doświadczenia poszczególnych jednostek komasowały się w coraz bardziej wysublimowane i skonwencjonalizowane formy myślenia. Tematyka pracy jest ważna i aktualna. Jej istotność wynika przede wszystkim z tego, że na konkretnym przykładzie poznania geometrycznego Autor identyfikuje składowe ogólnych procesów i mechanizmów tworzenia abstrakcji i praktyk naukowych. Podkreśla przy

tym dwie cechy tych zjawisk, które są nadal niedostatecznie reprezentowane w piśmiennictwie tej domeny badań. Pierwszą z nich jest zależność wyłaniania się pojęć abstrakcyjnych i praktyk naukowych od tworzenia publicznych artefaktów, oraz od procesów interakcji społecznych, które jednocześnie umożliwiają powstanie tych artefaktów oraz są przez nie organizowane. Drugą jest dwojaka natura owych artefaktów: są to zarówno byty przestrzenne (diagramy), jak i formy językowe, utrwalone w profesjonalnym języku matematyki. Te dwie cechy świadczą o aktualności monografii: usytuowane interakcje społeczne, kształtowane przez strukturę niszy ekologicznej są obecnie bardzo ważnym tematem badań kognitywistyki jako źródła poza-jednostkowych procesów poznawczych, które pomijano przez większość historii nauk o poznawaniu; natomiast konieczność współistnienia form przestrzennych i symbolicznych obecnie odzyskuje zainteresowanie badaczy. Należy także podkreślić, że praca jest dziełem spójnym i przejrzystym, napisanym ze swadą, w sposób wciągający czytelnika i świadczący o fascynacji Autora poruszonymi problemami. Z tej krótkiej recenzji powinno być jasne, że praca i) wydana w renomowanym w skali światowej wydawnictwie naukowym, ii) dopracowana formalnie, iii) poruszająca w sposób kompleksowy istotny dla dziedziny problem i iv) proponująca konkretne spojrzenie na ten problem, pozostające w kontakcie ze współczesnymi dyskusjami w dziedzinie, oraz v) wykazująca obok spójności naukowej szeroką erudycję Autora, jest cennym wkładem w dziedzinę badań, w zupełności wystarczającym jako główny dorobek naukowy przedstawiony w procesie habilitacyjnym. W dalszej części Recenzentka formułuje szereg uwag krytycznych i komentarzy, dotyczących zwłaszcza zawężenia perspektywy interpretacyjnej – zbyt słabego zarysowania alternatywnych podejść do poznania czy także zbyt szybkiego odrzucenia lub niezbyt pogłębionej interpretacji innych stanowisk teoretycznych. W konkluzji Recenzentka uwagi te traktuje jako polemikę z dojrzałym badaczem, autorem doskonałego przeglądu teorii i badań i propozycji kompleksowego podejścia do poznania geometrycznego. Nie ma najmniejszych wątpliwości, że praca przedstawiona jako główne osiągnięcie habilitacyjne to dzieło przemyślane, spójne i kompletne. Istotne dla kognitywistyki jest rozpoznanie „anatomii” problemu poznania geometrycznego, jako specyficznego problemu ilustrującego ogólne procesy: abstrakcyjnego myślenia, zależności abstrakcji od interakcji społecznej, zależności ich obu od rutyn, praktyk i artefaktów zarówno symbolicznych jak przestrzennych.

Dr hab. Mariusz Urbański

W monografii Autor proponuje adekwatną ramę dla swoich rozważań, charakteryzując ją za pomocą czterech dezyderatów, które trafnie ujmują zadania psychologicznej/kognitywnej teorii poznawczych podstaw geometrii euklidesowej (choć można mieć pewne wątpliwości co do terminu „hardwired”, użytego w pierwszym z nich). Wybór geometrii euklidesowej jako wyznaczającej obszar prowadzonych badań również należy uznać za trafny, głównie z uwagi na naturalność jej doświadczania przez ludzi (i nie tylko ludzi). Autor twierdzi, że źródłem kompetencji geometrycznych są systemy poznawcze, odpowiedzialne za rozpoznawanie obiektów oraz rozpoznawanie układu otoczenia (tu pojawiają się argumenty ewolucyjne), których współdziałanie wspomagane jest czynnikami o charakterze kulturowym, jak język (tu z kolei pojawiają się argumenty rozwojowe). Rozważania prezentowane w monografii bez wątplenia mają charakter interdyscyplinarny, lokując się na pograniczu co najmniej trzech dyscyplin: psychologii, filozofii i kognitywistyki. Badania prezentowane w monografii mają w dużej

mierze charakter metaanaliz i dokonywane są na takim poziomie teoretyzowania, który zdecydowanie nie sprzyja ich jednoznacznej klasyfikacji. Druga strona tego samego medalu jest niewątpliwa erudycja Autora, której towarzysza kompetencje merytoryczne, umożliwiające prowadzenie takich interdyscyplinarnych badań. Dodatkowe badania empiryczne wsparłyby konkluzywność wniosków Autora; trzeba jednak przyznać, że dr Hohol obficie korzysta z literatury raportującej wyniki takich badań (choć w różnych rozdziałach w różnym stopniu). Z pewnością monografia może stać się podstawą – bądź nawet ramą – dla szeroko zakrojonego programu badań empirycznych nad zagadnieniem poznania geometrycznego. Jeśli czegoś w pracy dr. Hohola brakuje, to analiz o charakterze historycznym, do których materiał źródłowy jest wielce obfity (od Elementów Euklidesa poczynając). Jakkolwiek być może poboczne z punktu widzenia zasadniczego celu pracy, stanowiłyby one bez wątpienia wartościowe uzupełnienie jej obecnej treści. Trudno jednak z tego braku czynić istotny zarzut. Wreszcie, na koniec: zastanawiają mnie potencjalne zastosowania propozycji Habilitanta w dydaktyce (Autor wspomina o nauczaniu geometrii, ale bardzo zwięźle). Jakich konkretnych implikacji, a wręcz zaleceń w tym obszarze można by się dopatrzeć w przedstawionych wynikach? W konkluzji Recenzent stwierdza: bez wątpienia osiągnięcia naukowe Habilitanta wnoszą znaczny wkład w rozwój dyscypliny (spełniając tym samym zasadniczo warunek, określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy) – pozostaje jedynie ustalenie której dyscypliny. Dalej jednak stwierdza, że osiągnięcia spełniają wymagania dla nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie psychologia.

Pozostali członkowie komisji habilitacyjnej

Dr hab. Magdalena Senderecka sformułowała pozytywną ocenę osiągnięcia habilitacyjnego, jak i dorobku Habilitanta. Zwróciła uwagę, że dr Hohol, decydując się na wskazanie osiągnięcia w postaci monografii, wykazał się odwagą pójścia pod prąd i odejścia od dominującej konwencji, zgodnie z którą główne osiągnięcie habilitacyjne ma postać zestawu artykułów. Zaznaczyła, że monografia jest erudycyjna, została napisana z dużym rozmachem, zawiera przegląd i systematyzację wyników dotychczasowych badań, ale też autorską propozycję kompleksowego podejścia do zagadnienia poznania geometrycznego.

Dr hab. Eligiusz Wronka ocenił monografię Habilitanta zdecydowanie pozytywnie, a samego Autora jako kognitywistę, który wyrósł z filozofii i zdecydowanie zmierza w stronę psychologii. Ogólny wydźwięk monografii jest psychologiczny - zawiera ona wiele różnych tez, które z jednej strony są powiązane z ucieleśnionym poznaniem, z drugiej zaś - wskazują na odrębność zdolności poznawczych rozumianych w kategoriach rdzennych systemów. Wszystko to pokazuje, że jest to praca, która ma bardzo duży potencjał psychologiczny, ale jednocześnie jej olbrzymią zaletą jest to, że sięga poza psychologię. Zauważył jednak, iż ponieważ niemożliwe jest opanowanie wszystkich dyscyplin w takim samym stopniu, czasami można odnieść wrażenie, że niektóre przedstawione przez Habilitanta dowody hipotez są w istocie przesłankami do stawiania tychże hipotez.

Prof. dr hab. Bogdan Zawadzki zgodził się z pozytywnymi opiniami dotyczącymi monografii i wyraził opinię, że jest to jedna z ciekawszych habilitacji z zestawu tych, które miał okazję prowadzić i która w pełni zasługuje na wyróżnienie. Potwierdził, iż

Habilitant wybrał trudniejszą drogę, decydując się na monografię, a nie cykl artykułów, ale swoje zadanie wykonał znakomicie.

KONKLUZJA KOMISJI

Dyskusja Komisji ogniskowała się wokół dwóch kwestii: wartości merytorycznej monografii oraz jej wkładu do psychologii. Recenzenci w swoich przygotowanych wcześniej opiniach oraz w dyskusji, jak i pozostali członkowie Komisji jednoznacznie pozytywnie (i wysoko) ocenili osiągnięcie naukowe Habilitanta, o którym mówi art. 219 ust. 1 pkt 2 Ustawy. Jednocześnie Komisja zgodnie uznała, że choć monografia ma charakter kognitywistyczny, to jednak stanowi ważny wkład do psychologii poznania i szerzej - psychologii.

Ocena pozostałej aktywności naukowej

Publikacje

Habilitant – poza rozprawą habilitacyjną - opublikował po doktoracie (2013 r.) 28 prac: 2 monografie, 11 rozdziałów w książkach zbiorowych, 12 artykułów naukowych (w tym 9 z listy JCR). Był także współredaktorem trzech monografii.

Aktywność konferencyjna

Habilitant wygłosił 35 prezentacji (referaty/postery) na konferencjach międzynarodowych i krajowych (w tym 4 przed doktoratem).

Udział w komitetach naukowych konferencji

Habilitant był członkiem komitetu organizacyjnego czterech konferencji (oraz pięciu przed doktoratem) oraz w jednej - członkiem komitetu naukowego.

Granty – międzynarodowe i krajowe

Habilitant był kierownikiem Grantu Narodowego Centrum Nauki „Mechanizmy poznania geometrycznego” (2016–2020; program OPUS) oraz wykonawcą w czterech innych krajowych projektach badawczych. Był również wykonawcą w dwóch projektach międzynarodowych finansowanych przez amerykańską Fundację Johna Templetona.

Wartości wskaźników bibliometrycznych

- ✓ Liczba cytowań publikacji wg bazy: Google Scholar/Publish or Perish (bez autocytowań): 290, Web of Science: 71;
- ✓ Indeks H wg bazy: Publish or Perish: 9, Web of Science: 5.

Wartości wskaźników bibliometrycznych są – odnosząc do analizowanego etapu rozwoju Habilitanta – na dobrym poziomie.

Pobyty naukowe w zagranicznych i krajowych ośrodkach naukowych

Habilitant odbył wiele zagranicznych krótkoterminowych staży oraz wizyt studyjnych, w takich ośrodkach jak Wydział Psychologii Uniwersytetu w Tybindze, Wydział Psychologii Uniwersytetu Kalifornijskiego czy Instytut Filozofii Czeskiej Akademii Nauk.

Aktywność naukowa Habilitanta była realizowana w różnych ośrodkach naukowych, w tym w uczelniach krajowych: Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie

oraz Uniwersytecie Jagiellońskim, ale także ośrodkach zagranicznych, z którymi Habilitant współpracował.

Oceny recenzentów

Dr hab. Maciej Haman

W dorobku towarzyszącym osiągnięciu głównemu habilitant przedstawił: (1) Dwie monografie (jedna autorska – Hohol, 2013/2018 i jedna współautorska – Brożek i Hohol, 2014/16/17). Pierwsza z nich jest wprawdzie oparta na rozprawie doktorskiej habilitanta, jednak została ona poprawiona w drugim wydaniu z 2018r. Obie monografie ukazały się w wydawnictwie Copernicus Center Press, ujętym na poziomie I wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe MNiSW. (2) Współredakcję trzech monografii wydanych przez wydawnictwo Copernicus Center Press (jednej w języku polskim i dwóch w języku angielskim). (3) Dziewięć artykułów indeksowanych w bazie Web of Science. Są to artykuły współautorskie, przy czym w czterech z nich habilitant jest pierwszym autorem. (4) Dwa artykuły w języku angielskim opublikowane w czasopiśmie nie posiadającym IF, ale ujętych w wykazie MNiSW. (5) Jeden artykuł opublikowany w języku polskim w czasopiśmie naukowym spoza aktualnego wykazu MNiSW. (6) Jedenaście rozdziałów w monografiach redagowanych (5 w języku angielskim, 6 w języku polskim). Wszystkie monografie zostały wydane w polskich wydawnictwach naukowych ujętych w wykazie wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe MNiSW. Łącznie daje to 28 publikacji. Przekłada się to na znaczącą liczbę cytowań (ok. 290 po wyłączeniu autocytowań) i wysoki jak na ten etap kariery naukowej indeks H ($H=9$) autora. Ponieważ znaczna liczba cytowań to cytowania krajowe, wskaźniki te w Web of Science są niższe, ale łączna liczba cytowań przekraczająca 100 i $H=4$ wciąż pokazują, że dorobek autora spotyka się z oddźwiękiem w międzynarodowym środowisku naukowym. Dodatkowo w okresie po doktoracie habilitant wykazał 35 wystąpień na konferencjach naukowych, w tym 9 na zagranicznych konferencjach gromadzących czołowych badaczy z zakresu psychologii poznawczej, kognitywistyki i neurokognitywistyki, (m.in. cyklicznych konferencjach ESCoP i EWCN), pozostałe w większości na konferencjach organizowanych w Polsce (ale często o charakterze międzynarodowym). Dorobek ten uważam za świadczący o istotnej i bogatej aktywności naukowej habilitanta. Jednak tylko trzy z przedstawionych publikacji to sprawozdania z badań empirycznych. Współczesna psychologia, a tym bardziej psychologia poznawcza, jest przede wszystkim nauką empiryczną, posługującą się eksperymentem jako podstawową metodą testowania hipotez. Niewielkie doświadczenie habilitanta w prowadzeniu takich badań może więc budzić wątpliwości, czy osiągnął on kompetencje uzasadniające nadanie stopnia doktora habilitowanego. Lektura szeregu składających się na „dorobek towarzyszący” prac pozwala rozwiązać te wątpliwości. Chociaż (poza trzema wspomnianymi wyżej) nie zawierają one raportu z własnych badań eksperymentalnych, to (podobnie jak w głównym dziele) autor dokonuje w nich syntezy i dyskusji wyników badań prowadzonych w innych laboratoriach, wykazując w ten sposób, że sprawnie porusza się w obszarze analizy i interpretacji wyników empirycznych badań psychologicznych. Kilka innych prac przedstawionych w ramach „dorobku towarzyszącego” dotyczy zagadnień kognitywistycznych (przede wszystkim „ucieleśnienia” umysłu), analizowanych jednak metodami filozoficznymi, a jedna, której wyniki zostały włączone do monografii habilitacyjnej, wykorzystuje metodę historii poznawczej. Większość publikacji to publikacje współautorskie, czasem w stosunkowo dużych zespołach, co

moim zdaniem bardzo dobrze świadczy o umiejętnościach współpracy naukowej habilitanta, zarówno w roli wiodącej, jak i w roli współpracownika w przedsięwzięciu naukowym innego autora. Do podobnych wniosków można dojść, zapoznając się z listą projektów badawczych (NCN, FNP i John Templeton Foundation), w których habilitant był wykonawcą. Kolejny element dorobku naukowego habilitanta, który należy tu odnotować, to samodzielne kierowanie projektem badawczym OPUS NCN (2016-2020) pt. „Mechanizmy poznania geometrycznego”. Monografia przedstawiona jako główne osiągnięcie naukowe jest jednym z wyników tego projektu, obejmował on jednak także inne prace, w tym, co należy podkreślić, badania empiryczne. Habilitant wykazał bogatą współpracę międzynarodową, w szczególności krótkoterminowe staże naukowe w ośrodkach badawczych takich, jak Uniwersytet w Tybindze, Uniwersytet Kalifornijski w San Diego – La Jolla (w związku z badaniami realizowanymi w ramach grantu OPUS NCN), czy udział w tygodniowych warsztatach strukturalnego i funkcjonalnego obrazowania MRI w Oxfordzie (2018), pokazujących nabywanie i podnoszenie kompetencji w prowadzeniu badań eksperymentalnych nowoczesnymi metodami neuroobrazowymi. Wykazana współpraca jest szeroka i w kilku przypadkach prowadziła do wspólnych publikacji (artykułów w indeksowanych czasopismach lub rozdziałów w monografiach redagowanych) z autorami z innych światowych ośrodków badawczych. Brak jednak dłuższych, przynajmniej kilkumiesięcznych staży naukowych w ośrodkach zagranicznych. Należy także zauważyć, że aktywność naukowa habilitanta była realizowana w różnych ośrodkach naukowych, przede wszystkim w zatrudniających habilitanta uczelniach krajowych: Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytecie Jagiellońskim, ale także ośrodkach zagranicznych, z którymi habilitant współpracował. W konkluzji Recenzent stwierdził: dorobek habilitanta ma charakter interdyscyplinarny z dominującym udziałem dyscyplin psychologia i filozofia, ale składa się w spójny projekt kognitywistyczny. Dorobek ten, zarówno pod względem ilościowym, jak i jakościowym, spełnia warunki określone w art. 219 Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” (Dz. U. 2020, poz. 85, z późniejszymi zmianami).

Dr hab. Paweł Łupkowski

Poza monografią Habilitant jest także autorem (i współautorem) dwóch innych monografii oraz 11 rozdziałów w monografiach naukowych. Wykaz artykułów obejmuje 12 pozycji, których dr Hohol jest współautorem. 10 z nich to publikacje anglojęzyczne. Czasopisma, w których ukazały się wspomniane prace to niewątpliwie czasopisma odgrywające ważną rolę w dyskusjach prowadzonych w ramach psychologii. W mojej opinii istotnym faktem dotyczącym dorobku Kandydata na tym polu jest również duża dbałość o publikowanie artykułów w otwartym dostępie, a także o dołączanie powszechnie dostępnych materiałów źródłowych do publikacji (surowych danych, skryptów i narzędzi badawczych). Dorobek Kandydata wpisuje się tutaj w dobre praktyki związane z replikowalnością badań naukowych. [...] Wspomnianą listę artykułów naukowych można podzielić na trzy grupy uwzględniając podejmowaną w nich tematykę. Będą to artykuły dotyczące (i) poznania numerycznego, (ii) poznania geometrycznego oraz (iii) pojęciowych i metodologicznych zagadnień psychologii i neuronauki poznawczej. [...] Z przedstawionej analizy wyłania się obraz dojrzałego badacza, który prowadzi zaawansowane badania natury teoretycznej (sprawnie analizując koncepcje, teorie i modele) oraz potrafi wykorzystać te ustalenia do projektowania i przeprowadzania badań empirycznych. Wyraźnie można też zaobserwować, że Kandydat dobrze radzi

sobie w pracy w multidyscyplinarnych zespołach badawczych, co jest niewątpliwą zaletą zważywszy na bardzo złożony i wielowymiarowy przedmiot jego zainteresowań i badań. [...] W ocenach parametrycznych publikacje, których Kandydat jest współautorem wypadają bardzo dobrze. Sumaryczny IF raportowany przez Kandydata wynosi 18,857 a liczba cytowań publikacji (bez autocytowań): 290. Łatwo można zauważyć, że dorobek kandydata jest obecny w obiegu międzynarodowym. Obecność w międzynarodowym obiegu naukowym potwierdza także bardzo duża aktywność konferencyjna Kandydata. Dr Hohol brał udział w 35 konferencjach naukowych (z referatem lub posterem), z czego 10 było konferencjami zagranicznymi. [...] Po uzyskaniu stopnia doktora Kandydat realizował swoje zainteresowania naukowe w trzech kolejnych instytucjach: (1) Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie (2013-2015), (2) Instytucie Filozofii i Socjologii PAN w Warszawie (2015-2020) oraz (3) Uniwersytecie Jagiellońskim (Centrum Kopernika Badań Interdyscyplinarnych; od 2018). Wykazał się więc aktywnością naukową w więcej niż jednej uczelni (krajowej). Co więcej, dr Hohol prowadził także zajęcia dydaktyczne w Wyższej Szkole Europejskiej im. J. Tischnera, Uniwersytecie SWPS i w Polsko-Japońskiej Akademii Technik Komputerowych. Dr Hohol odbył wiele zagranicznych krótkoterminowych staży oraz wizyt studyjnych (w takich ośrodkach jak Wydział Psychologii Uniwersytetu w Tybindze, Wydział Psychologii Uniwersytetu Kalifornijskiego czy Instytut Filozofii Czeskiej Akademii Nauk). W latach 2016-2020, pełnił funkcję kierownika projektu „*Mechanizmy poznania geometrycznego*” (w ramach programu Opus NCN, 2015/19/B/HS1/03310). Był także wykonawcą w 4 innych projektach badawczych (w ramach programów NCN: Sonata Bis, Maestro; programu FNP Mistrz oraz projektu John Tempelton Foundation). Dr Hohol brał także udział w projektach realizowanych w ramach bilateralnych umów między PAN a zagranicznymi instytucjami naukowymi (Deutsche Forschungsgemeinschaft, Rumuńską Akademią Nauk, Bułgarską Akademią Nauk i Czeską Akademią Nauk). Utrzymuje stałą współpracę z badaczami z Wydziału Psychologii Uniwersytetu w Tybindze oraz badaczami z Wydziału Nauk Przyrodniczych Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, co znajduje odzwierciedlenie w jego publikacjach naukowych. Dr Hohol jest laureatem rozpoznawalnych i ważnych nagród za działalność naukową: (i) Nagrody Naukowej tygodnika „Polityka” (2013), (ii) Stypendium Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego dla wybitnych młodych naukowców (2013-2016) oraz (iii) Stypendium „Start” Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej (2018). W konkluzji Recenzent stwierdza, że pozostały dorobek naukowy spełnia wymagania ustawowe dla przyznania stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Joanna Rączaszek-Leonardi

Pozostałe osiągnięcia naukowe Habilitanta po doktoracie skupiają się przede wszystkim na innych aspektach poznania matematycznego, mianowicie poznaniu numerycznym, na poznaniu przestrzennym u innych gatunków oraz na refleksji filozoficznej dotyczącej struktury teorii w kognitywistyce i problemu replikowalności wyników i reprodukowalności modeli obliczeniowych. W badaniu poznania numerycznego, Habilitant skupia się na związkach przestrzenno-numerycznych. Jego dorobek w tym zakresie składa się przede wszystkim z prac eksperymentalnych prowadzonych z kognitywistami i psychologami z kilku ośrodków polskich i zagranicznych. W zakresie poznania numerycznego Habilitant bada także ucieleśnione aspekty poznania, takie jak liczenie na palcach i jego rolę jako przestrzennego działania wpływającego na wykształcanie się zdolności operowania liczbami. Ciekawe są także analizy teoretyczne dotyczące zdolności ogólnych w

badaniach nad liczeniem, wskazujące, że identyfikacja mechanizmów ogólnych i wyspecjalizowanych może być trudna w przypadku poznania numerycznego. Prace te zostały opublikowane w dobrych lub bardzo dobrych recenzowanych czasopismach międzynarodowych (2.3<IF<4.1) i kilku artykułach po polsku. Rozważania nad ucieleśnieniem procesów poznania numerycznego są także przedmiotem monografii w języku polskim. Dorobek towarzyszący dotyczy także problematyki przedstawionej w monografii habilitacyjnej. Rozwija wiedzę dotyczącą orientacji w przestrzeni u innych gatunków niż człowiek, w tym owadów. Jest to szczególnie ciekawe, gdyż badanie orientacji u oddalonych ewolucyjnie gatunków, może naprowadzić na podstawowe zasady organizacji poznawczej dla orientacji w środowisku. Badania te są tematem 2 artykułów w punktowanych czasopismach międzynarodowych i rozdziału w polskojęzycznej monografii. Habilitant wykorzystuje także swoje wykształcenie filozoficzne do analiz podstaw filozoficznych i metodologicznych nauk o poznawaniu. Dokonuje przeglądu głównych paradygmatów i analizy konstrukcji teorii wyjaśniających. Taka wysokopoziomowa refleksja jest bardzo cenna, jednak warto włączyć do rozważanych podejść (szczególnie jeśli ucieleśnione poznanie uznaje się za ważny paradygmat), podejścia psychologii ekologicznej i enaktywizmu, które oferują głębsze rozumienia ucieleśnienia i zwracają uwagę na bogatą strukturę środowiska, także społecznego. Habilitant współredagował numery specjalne czasopism (m.in. doskonałych i mających długie tradycje czasopism „*Theory & Psychology*” oraz „*Synthese*”) poświęcone możliwości unifikacji teoretycznej kognitywistyki za pomocą wyjaśniania mechanistycznego. Habilitant zajmował się także problemem replikowalności i reprodukowalności w świetle nowych metod konstruowania i weryfikacji teorii takich jak modelowanie obliczeniowe. [...] Habilitant jest również współredaktorem trzech tomów wydawanych przez Copernicus Center Press, które dotyczą pojęcia wyjaśniania i normatywności. Ogółem habilitant przedstawił jako pozostałe osiągnięcia naukowe: 2 monografie, 11 rozdziałów w monografiach (6 w polskich i 5 w zagranicznych) z czego w 9 jest pierwszym autorem, 11 artykułów w czasopismach anglojęzycznych, z czego w 4 jest pierwszym autorem i 2 artykuły w czasopismach polskich Ponadto redagował 3 tomy i 2 numery specjalne. Liczba cytowań (bez autocytowań) publikacji według bazy Web of Science: 86(71), indeks Hirscha 5. Liczba cytowań publikacji według Google Scholar: 415, indeks Hirscha 9. Powyższe wskaźniki świadczą o rozpoznawalności Habilitanta w środowisku naukowym. Dorobek towarzyszący jest zatem znaczny. Zawiera zarówno prace empiryczne, jak i teoretyczne oraz meta-teoretyczne, a także wskazuje na zaangażowanie Habilitanta w stymulowanie dyskursu naukowego w kwestiach, które uważa za istotne. Istotna aktywność naukowa realizowana na więcej niż jednej uczelni, w szczególności zagranicznej Habilitant wykazuje się także aktywnością naukową realizowaną na więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej: pracował w trzech ośrodkach: Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, IFiS PAN w Warszawie oraz Uniwersytecie Jagiellońskim. Odbił wizyty studyjne na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Kalifornijskiego w San Diego, oraz stale współpracuje z prof. Hansem-Christophem Nuerkiem na Wydziale Psychologii Uniwersytetu Eberharda Karola w Tybindze, prowadząc wspólne badania, których wynikiem są wysoko punktowane publikacje. W ramach projektów w PAN odbywał liczne wizyty badawcze w europejskich uniwersytetach. Przedstawiona lista konferencji naukowych obejmuje ok. 30 wydarzeń, jednak dziwi to że przy takim dorobku naukowym, Habilitant zdaje się nie uczestniczyć w najważniejszych konferencjach psychologii poznawczej i kognitywistyki. Wśród 30 konferencji jest ich zaledwie parę (ESCOP, IACAP).

Habilitant ma doświadczenie pracy w projektach badawczych i osiągnięcia w samodzielnym zdobywaniu funduszy na własne badania (Kierownik grantu OPUS „Mechanizmy poznania geometrycznego”). Członkostwo w towarzystwach naukowych Mathematical Cognition and Learning Society, oraz Polskie Towarzystwo Kognitywistyczne. W konkluzji Recenzentka stwierdziła: dr Mateusz Hohol przedstawił zwarty tematycznie i wartościowy naukowo dorobek, istotny z perspektywy rozwoju psychologii poznawczej i kognitywistyki.

Dr hab. Mariusz Urbański

W wykazie swoich osiągnięć naukowych dr Hohol umieścił jedynie publikacje wydane po uzyskaniu stopnia doktora, a i to nie wszystkie. Uzasadnieniem tej wybiórczości jest deklarowany brak związku pominiętych publikacji z psychologią, w której to dyscyplinie dr Hohol ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Dorobek ten obejmuje dwie monografie, w tym jedną współautorską, 11 rozdziałów w monografiach naukowych, trzy współredakcje monografii, 12 współautorskich artykułów naukowych. W większości są to publikacje anglojęzyczne. Znaczna ich część opublikowana została w bardzo dobrych czasopismach (m.in. *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, *Frontiers in Psychology*, *Psychological Research*, *Journal of Computational Neuroscience*). Prace te dotyczą trzech wyrazistych grup zagadnień (co zresztą zostało przez Habilitanta obszernie opisane w autoreferacie): poznania numerycznego, poznania geometrycznego oraz pojęciowych i metodologicznych zagadnień psychologii i neuropatki poznawczej. Podkreślenie „współ-” (autorstwa i redakcji) w żadnym wypadku nie stanowi zarzutu wobec dorobku Habilitanta. Wprost przeciwnie, sądzę, że jest to bardzo mocna strona zarówno dorobku dra Hohola, jak i szerzej – realizowanego przezeń modelu pracy badawczej, pozostająca zresztą w ścisłym związku ze wspomnianą wyżej interdyscyplinarnością. Indywidualny wkład Habilitanta jest każdorazowo wyraźnie określony. Przedstawione dane jasno wskazują, że dr Hohol jest badaczem dojrzałym, prowadzącym zaawansowane badania o charakterze teoretycznym, wnioski z których potrafi również sprawnie przekładać na język empirii, w obu tych wymiarach uzyskując istotne wyniki. Sumaryczny Impact Factor prac dr. Hohola wynosi 18,857. Wedle bazy Scopus ujęte w niej prace Habilitanta (w liczbie 12) cytowane były 98 razy w 85 pracach (liczby te obejmują również autocytaowania), a h-indeks wynosi 5. Są to bardzo dobre wartości. Dr Hohol odbył kilka wizyt studyjnych w instytucjach naukowych w Niemczech, Bułgarii, Czechach, Rumunii i USA. W szczególności współpraca z prof. Hansem-Christophem Nuerkiem z Uniwersytetu w Tybindze zaowocowała kilkoma interesującymi publikacjami. Ponadto, dr Hohol realizował aktywność naukową w ramach zatrudnienia w trzech krajowych instytucjach akademickich: Uniwersytecie Papieskim Jana Pawła II w Krakowie, Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk oraz Uniwersytecie Jagiellońskim. Dr Hohol brał udział w 35 konferencjach naukowych, w tym 10 zagranicznych, co jest aktywnością znaczącą. Dr Hohol kierował projektem badawczym Mechanizmy poznania geometrycznego (NCN OPUS, 2016-2020). Ponadto, jako wykonawca, brał udział w realizacji projektów realizowanych w ramach programów NCN Sonata-Bis oraz Maestro, FNP Mistrz oraz John Templeton Foundation. Dr Hohol jest laureatem trzech prestiżowych wyróżnień: Nagrody Naukowej Tygodnika Polityka, Stypendium MNiSW dla wybitnych młodych naukowców, Stypendium „Start” FNP. W konkluzji Recenzent stwierdził: osiągnięcia naukowe dra Mateusza Hohola spełniają wymagania dla nadania stopnia doktora

habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych, dyscyplinie psychologia określone w art. 219 Ustawy.

Pozostali członkowie komisji habilitacyjnej

Dr hab. Eligiusz Wronka podkreślił, że jego ocena pozostałych elementów dorobku dr. Hohola jest bardzo pozytywna. Dorobek ten powstał w ciągu zaledwie kilku lat, wciąż przyrasta i staje się coraz bardziej widoczny w obiegu międzynarodowym. Prof. Wronka dał też wyraz swojemu przekonaniu, iż w krótkim czasie stanie się osobą o bardzo znaczącej pozycji, jeśli chodzi o polską, ale również światową psychologię czy kognitywistykę. Podkreślił też, że jest całkowicie przekonany, że dr Hohol zasługuje na stopień doktora habilitowanego w dyscyplinie psychologia.

Dr hab. Magdalena Senderecka zgodziła się z pozytywnymi opiniami dotyczącymi dorobku naukowego Habilitanta i stwierdziła, iż warto podkreślić, że oprócz tego, że Habilitant kierował własnym grantem Opus, był też wykonawcą w grantach i projektach wielu znakomitych badaczy - do realizacji tych projektów był zapraszany, jest zatem cenionym w środowisku naukowym współpracownikiem. Podsumowując stwierdziła, iż zdecydowanie pozytywnie ocenia zarówno osiągnięcie, jak i dorobek naukowy oraz popiera wniosek o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Prof. dr hab. Bogdan Zawadzki zgodził się z pozytywnymi opiniami dotyczącymi dorobku, zaznaczając, że dorobek Habilitanta jest ogromnie wypracowany. Stwierdził, że nie ma żadnych wątpliwości, że jest to znakomita habilitacja, która w pełni zasługuje na wyróżnienie.

KONKLUZJA KOMISJI

Po dyskusji Komisja zgodnie oceniła, że Habilitant wykazał się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej jednostce naukowej (w rozumieniu art. 219 ust. 1 pkt 3 Ustawy), a Jego publikacje stanowią ważny wkład w rozwój psychologii.

Ocena działalności dydaktycznej, eksperckiej, popularyzatorskiej i organizacyjnej

Choć w świetle Ustawy działalność dydaktyczna, ekspercka, popularyzatorska i organizacyjna nie stanowią warunku otrzymania stopnia doktora habilitowanego, Komisja stoi na stanowisku, że elementy te powinny być brane pod uwagę przy całościowej ocenie kandydata ubiegającego się o status samodzielnego pracownika naukowego. Komisja przedyskutowała więc te aspekty działalności dr. Mateusza Hohola i zaznajomiła się z opiniami wyrażonymi pisemnie przez Recenzentów.

Oceny recenzentów

Dr hab. Maciej Haman

Warto odnotować działalność organizacyjną habilitanta na rzecz środowiska naukowego (uczestnictwo w komitetach organizacyjnych konferencji naukowych, recenzje projektów badawczych i artykułów naukowych złożonych w czasopismach, w tym kilka recenzji w jednych z najważniejszych czasopism kognitywistycznych - „Cognitive Science”). Szczególnie warto podkreślić bardzo szeroką działalność habilitanta na rzecz popularyzacji nauki. Tu, oprócz stałej współpracy z czasopismami takimi jak „Polityka”, „Tygodnik Powszechny” i „Charaktery”, poważnym osiągnięciem jest udział w założeniu „Copernicus College” (i członkostwo w jego radzie), działającego obecnie pod auspicjami Fundacji Centrum Kopernika i

UJ. Należy też wymienić członkostwo komitetu organizującego coroczny Copernicus Festival – jednej z najważniejszych krajowych imprez naukowo-kulturalnych.

Dr hab. Paweł Łupkowski

Aktywność dydaktyczna Kandydata obejmuje zajęcia prowadzone na studiach pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiach magisterskich. Warto także zwrócić uwagę na kurs monograficzny *Poznanie matematyczne*, a także przedmiot *Seminarium kognitywistyczne*, które wyraźnie wskazują na umiejętne łączenie zainteresowań naukowych z działalnością dydaktyczną Kandydata. Można to także zaobserwować w promowanych przez dra Hohola pracach dyplomowych. W mojej opinii dużą wartość mają także kursy akademickie przygotowane przez Kandydata w ramach działalności związanej z Copernicus College (darmowe i dostępne powszechnie kursy). Działalność organizacyjna Kandydata obejmuje bardzo szeroki zakres działań i podejmowanych inicjatyw (organizacja konferencji, recenzje wydawnicze i grantów, redakcja książek oraz numerów tematycznych czasopism, tłumaczenia, popularyzacja nauki a także współpraca z otoczeniem społecznym i gospodarczym), które wskazują na jego chęć i umiejętności aktywnego uczestnictwa w organizowaniu wydarzeń i procesu naukowego. Dr Hohol jest członkiem *Polskiego Towarzystwa Kognitywistycznego*, a także *Mathematical Cognition and Learning Society*. W latach 2011--2018 brał udział w organizacji 10 konferencji naukowych (9 anglojęzycznych). Kandydat wykonywał recenzje wydawnicze w rozpoznawalnych czasopismach, przygotował także recenzje wniosków w dla MNiSW, Polskiego Instytutu Studiów Zaawansowanych Polskiej Akademii Nauk oraz wniosku w konkursie o Nagrodę im. Jerzego Perzanowskiego. Dr Hohol pełnił funkcję redaktora naukowego trzech monografii wydanych przez Copernicus Center Press a także był redaktorem gościnnym wydania tematycznego czasopism *Theory & Psychology* oraz *Synthese*. Na uwagę zasługuje także współpraca Kandydata z otoczeniem społecznym i gospodarczym, w szczególności z Fundacją Centrum Kopernika a także jego działalność na rzecz popularyzacji nauki (udział w założeniu Copernicus College czy współpraca z działami naukowymi czasopism *Polityka* i *Tygodnik Powszechny*). Nie do przecenienia jest również działalność dra Hohola na polu tłumaczeń. W konkluzji ocena Recenzenta była także pozytywna.

Prof. dr hab. Joanna Rączaszek-Leonardi

Habilitant prowadził liczne kursy na kilku uczelniach, przede wszystkim z zakresu kognitywistyki. Był promotorem kilku prac magisterskich (7 w momencie złożenia, obecnie zapewne więcej). Na podkreślenie w zakresie działalności dydaktycznej i popularyzatorskiej zasługuje współtworzenie Copernicus College, pierwszej w Polsce platformy typu MOOC (masowe otwarte kursy online) umożliwiającą szerokiej publiczności uczestniczenie w kursach uniwersyteckich przez Internet. Habilitant organizował także cykle międzynarodowych wykładów i warsztatów z udziałem najwybitniejszych filozofów nauki i kognitywistów w ramach Copernicus Festival. Działalność popularyzująca naukę jest w przypadku Habilitanta imponująca. Jest autorem lub współautorem 60 artykułów popularnonaukowych, w czasopismach: *Charaktery*, *Tygodnik Powszechny*, *Polityka*, *Znak* oraz w portalach internetowych *Interia*, *Granice nauki*, *Nastroje*. Stale współpracuje z działami naukowymi *Polityki* i *Tygodnika Powszechnego*. Dba także o rozpowszechnianie informacji naukowych przez różne media: Jest autorem podcastu „*Rozmowy o umyśle*” oraz cyklu wykładów w na YouTube, zatytułowany „*Od mózgu do umysłu*”. Stale współpracuje z

Fundacją Centrum Kopernika, poza w/w Copernicus Festival, organizuje cykle wykładów Wielkie Pytania w Krakowie. Warto podkreślić dbałość Habilitanta o powszechną dostępność treści naukowych i popularnonaukowych. Prace Habilitanta dostępne są w wersji Open Access, opracowane kwestionariusze i wyniki badań udostępniane są w Open Science Network, zaś wstępne wersje artykułów w repozytoriach typu arxiv (BioRxiv, PsyArXiv).

Dr hab. Mariusz Urbański

Dr Hohol brał udział w pracach komitetów organizacyjnych kilku konferencji międzynarodowych (odbywających się w Polsce). Recenzował artykuły dla kilku czasopism (w tym psychologicznych: *Cognitive Science* oraz *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis: Studia Psychologica*). Prowadzi stosunkowo rozległą działalność w obszarze współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w ostatnich latach związana głównie z aktywnością Fundacji Centrum Kopernika. Na szczególne podkreślenie zasługuje jego działalność popularyzatorska, w tym zwłaszcza współpraca z *Tygodnikiem Powszechnym*. Aktywność dydaktyczna dr. Hohola ma charakter interdyscyplinarny, obejmując prowadzenie zajęć z przedmiotów dotyczących zagadnień przede wszystkim filozofii i kognitywistyki, w mniejszym stopniu również psychologii. Warto zwrócić uwagę, że dr Hohol przygotował również kursy dostępne dla szerokiej publiczności w ramach działalności związanej z Copernicus College.

Pozostali członkowie komisji habilitacyjnej

Dr hab. Eligiusz Wronka

Liczba wypromowanych magistrantów jest ograniczona, ale wiąże się to z typem instytucji naukowych, w których Habilitant pracował. Biorąc jednak pod uwagę, jak sprawnie funkcjonuje w dydaktyce zdalnej i na jak wysokim poziomie potrafi prowadzić dyskusję (co było widać na kolokwium habilitacyjnym), studenci będą z pewnością bardzo dużo wynosić z kontaktu z dr. Hoholem. Prof. Wronka dodatkowo zaznaczył, iż Habilitant jest osobą bardzo aktywną na polu działalności organizacyjnej.

Dr hab. Magdalena Senderecka

Dodała, że jest pod olbrzymim wrażeniem działalności popularyzatorskiej dr. Hohola, który ze swoimi wykładami i podcastami dociera do wielu odbiorców, o czym świadczą tysiące odsłon i odsłuchań. Zwróciła uwagę na fakt, że taka aktywność wymaga bardzo dużych nakładów czasów, dlatego tym bardziej trzeba docenić, że Habilitant jednocześnie jest w stanie prowadzić działalność badawczą na wysokim poziomie. Zaznaczyła, iż w czasach, w których dominującym schematem postępowania w nauce jest pogłębianie wiedzy, a nie jej rozszerzanie, Habilitant znów idzie pod prąd i potrafi z powodzeniem opanowywać coraz to nowe obszary wiedzy i dodatkowo dzielić się nią z innymi.

Prof. dr hab. Bogdan Zawadzki zgodził się z bardzo pozytywnymi opiniami dotyczącymi aktywności organizacyjnej i popularyzacyjnej Habilitanta.

Komisja zgodnie oceniła te obszary funkcjonowania Habilitanta bardzo wysoko, zwłaszcza zaś uznała za wręcz wybitną Jego aktywność w zakresie popularyzacji nauki.

KONKLUZJA KOŃCOWA

Członkowie Komisji zgodnie i jednomyślnie stwierdzają, iż osiągnięcie naukowe dr. Mateusza Hohola oraz całokształt Jego dorobku naukowego, ale także organizacyjnego i dydaktycznego spełniają wymagania stawiane kandydatom ubiegającym się o stopień doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie psychologia.

Kraków, 23 marca 2021r.

.....
Prof. dr hab. Bogdan Zawadzki – przewodniczący

Treść Uchwały została zaaprobowana przez wszystkich członków Komisji habilitacyjnej